

Załącznik
do Uchwały Nr/2024
Rady Gminy Komorniki
z dnia

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KOMORNIKI NA LATA 2025 – 2027

SPIS TREŚCI:

I.	Wprowadzenie i założenia Programu	3
II.	Podstawa prawna Programu	5
III.	Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Komorniki	6
	1. Charakterystyka demograficzna	6
	2. Dane rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach	7
IV.	Formy wsparcia rodziny	12
V.	Adresaci Programu	18
VI.	Rozwój systemu wsparcia rodziny	19
	1. Cel główny	19
	2. Cele szczegółowe	19
	3. Realizacja Programu	19
VII.	Planowane efekty i rezultaty	23
VIII.	Realizatorzy i partnerzy Programu	23
IX.	Źródła finansowania	24
X.	Monitoring i ewaluacja działań	24
XI.	Podsumowanie	24

I. WPROWADZENIE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Komorniki opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 177 z późn. zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Preambuła ustawy brzmi: **Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.**

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Komorniki (dalej: Program) na lata 2025-2027 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Dla celów Programu przyjęto *definicję rodziny* wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, w którym definiuje się rodzinę jako *osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące*. Takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

Rodzina jest podstawową instytucją społeczną, najważniejszym i naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Stanowi podstawową komórkę, na której opiera się całe społeczeństwo.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina: przygotowuje dziecko do samodzielnego życia, pełnienia ról społecznych, dba o zapewnienie środków finansowych do zaspakajania wszelkich potrzeb, pełni funkcję opiekuńczą poprzez zapewnienie niezbędnych środków do rozwoju biologicznego, psychicznego i społecznego. W rodzinie spełniającej swoją funkcję jest przestrzeń do zaspakajania potrzeb emocjonalnych; poczucia bezpieczeństwa, bliskości,

miłości i kontaktu. Rodzice przekazują wartości, normy zachowań, umiejętności, zachęcają do rozwoju.

W rodzinach przeżywających trudności, w której występują dysfunkcje – zostaje zakłócony harmonijny rozwój dziecka. Problemy wiążą się z dezintegracją rodziny, a wśród czynników, które składają się na ten proces można wymienić: brak stabilizacji zawodowej, materialnej, bezrobocie, niezaradność życiowa, niewydolność wychowawcza, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dziecka, przyjmowanie substancji odurzających, występowanie zachowań przemocowych, konflikty z prawem, niskie zasoby kulturalne, intelektualne oraz moralne.

Mając na względzie, że rodzina biologiczna stanowi najbardziej sprzyjające miejsce dla rozwoju dziecka, należy uruchomić wszelkie zasoby jednostki, rodziny, zasoby środowiskowe i instytucjonalne, które umożliwią pozostanie dziecka w rodzinie. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale, z uwzględnieniem *zasady pomocniczości*, która opiera się na obustronnym wysiłku zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji, zmierzającym do przywrócenia normalizacji życia rodzinnego.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Rodzina z dysfunkcjami wymaga stałego monitoringu przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, policji oraz przedstawicieli innych instytucji działających na rzecz dobra dziecka i rodziny.

Podstawowym założeniem Programu jest kontynuowanie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności i doświadczających ograniczeń w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem jest stworzenie jak najlepszych warunków do wzrostu i rozwoju małoletnich.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU:

- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 177 ze zm.)
- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997r. (t.j. Dz. U. 2009r. poz. 946)
- ✓ Ustawa z dnia 25.02.1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 2809 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 08.03.1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1465 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1283 ze zm.)
- ✓ Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23.08.2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881)
- ✓ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 917)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 424 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. 2024r. poz. 323 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1993 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1576)
- ✓ Ustawa z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 750 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1512)
- ✓ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1335).

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOMORNIKI

1. Charakterystyka demograficzna

Gmina Komorniki położona jest w powiecie poznańskim, w środkowej części województwa wielkopolskiego. Komorniki są jedną z najdynamiczniej rozwijających się demograficznie gmin Polski. Wynika to z faktu, że należy ona do najlepiej rozwiniętych gospodarczo gmin aglomeracji poznańskiej, co w dużej mierze spowodowane jest korzystnym położeniem komunikacyjnym: bliskość Poznania, dobrze rozwinięta komunikacja z dużym miastem.

W skład gminy wchodzi jedenaście wsi: Komorniki, Chomęcice, Głuchowo, Plewiska, Szreniawa, Rosnowo, Rosnówko, Wiry, Łęczyca, Walerianowo, Jarosławiec.

W Gminie Komorniki zameldowanych jest 31 222 mieszkańców (dane na dzień 31.12.2023r.). Liczba osób w wieku produkcyjnym wynosi 19 003, z kolei w wieku poprodukcyjnym 3 794. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w miesiącu styczniu 2024r. na terenie Gminy Komorniki odnotowano 164 osoby bezrobotne, w tym 35 osób figurowało jako osoby długotrwale bezrobotne.

Na terenie Gminy Komorniki działa szereg publicznych placówek oświatowych, w tym: 4 przedszkola publiczne, 13 przedszkoli publicznych z operatorem prywatnym oraz 6 szkół podstawowych. Oprócz publicznych, w Gminie działają także niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi do lat trzech: 6 przedszkoli i 1 punkt przedszkolny, 13 żłobków, 3 kluby dziecięce oraz 2 szkoły niepubliczne.

Szkoły wyposażone są w pracownie komputerowe, językowe, niezbędne pomoce dydaktyczne i audiowizualne. Poprzez organizowanie w szkołach klas profilowych, różnych programów edukacyjnych oraz licznych kółek zainteresowań uczniowie mogą rozwijać swoje umiejętności. W szkołach uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy psychologa, pedagoga, logopedy.

Na terenie Gminy Komorniki funkcjonują świetlice w poszczególnych sołectwach, biblioteki, nowoczesny obiekt Centrum Tradycji i Kultury z bogatą ofertą adresowaną do mieszkańców, ponadto funkcjonują sale sportowe, boiska, place zabaw, skate parki, siłownie zewnętrzne, korty tenisowe.

Mieszkańcy mają dostęp do placówek zdrowia na terenie Gminy, funkcjonują poradnie specjalistyczne, punkty wsparcia psychologicznego, w sytuacjach wymagających specjalistycznej pomocy medycznej – istnieje możliwość korzystania z oferty Poznania, który posiada szereg usług, w tym zwłaszcza dla dzieci.

2. Dane rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach.

Przedstawione dane opracowano na podstawie Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach za rok 2023, Sprawozdania z pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Komornikach za rok 2023 oraz Sprawozdania z działań asystenta rodziny za rok 2023.

W minionym roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Komornikach objął pomocą osoby i rodziny, którym przysługiwało prawo do świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarujące wynosi 776zł, z kolei dla osoby w rodzinie 600zł. Prócz spełnienia kryterium dochodowego, ustawodawca wymaga wystąpienia co najmniej jednej okoliczności wymienionej w art. 7 pkt 2-15 powyższej ustawy (np. sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego rodzina niepełna, wielodzietna, z problemem uzależnienia, itp.). Pomocą Ośrodka objęte zostały także osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji wskutek wystąpienia nieprzewidywalnych, nadzwyczajnych, wyjątkowych okoliczności, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. Osobom tym została przyznana pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego.

W 2023 roku objętych pomocą społeczną (bez względu na rodzaj i formę świadczeń) zostało 211 gospodarstw domowych, o liczbie osób w rodzinie 288, co stanowiło 0,9% ogółu mieszkańców Gminy Komorniki.

Najczęściej występującym powodem trudnej sytuacji życiowej wśród klientów Ośrodka było:

- uzależnienie – 43 gospodarstwa domowe
- ubóstwo – 37 gospodarstw domowych
- niepełnosprawność – 16 gospodarstw domowych

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 16 rodzin
- długotrwała choroba – 13 rodzin
- bezdomność – 12 osób
- rodzina niepełna – 8 gospodarstw domowych
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 7 rodzin
- wielodzietność – 5 rodzin
- bezrobocie – 4 gospodarstwa domowe
- przemoc domowa – 4 rodziny.

Zadaniem obowiązkowym gminy jest realizowanie pomocy w ramach *pracy socjalnej* rozumianej jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom, rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Pomoc w powyższej formie realizowana jest m.in. poprzez poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych, spraw bytowych oraz w pokonywaniu kryzysów życiowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania zlecone wynikające z **ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.**

W 2023 roku przyznano:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami: 209 rodzinom (w tym 462 dzieciom)
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 62 dzieciom
- zasiłek pielęgnacyjny: 435 rodzinom
- świadczenie pielęgnacyjne: 129 rodzinom
- świadczenie rodzicielskie: 55 rodzinom
- świadczenie „Za życiem”: 6 rodzinom
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 33 rodzinom (w tym 50 dzieciom).

Ponadto:

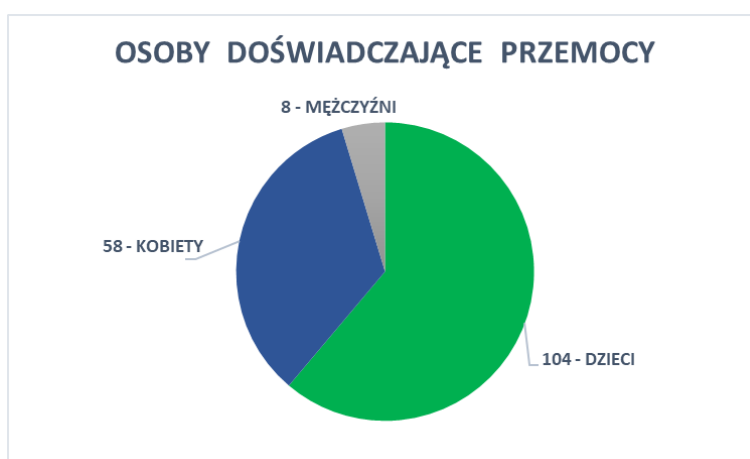
- W 2023r. z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” korzystało 53 dzieci, łącznie sfinansowano 5730 posiłków.
- Z programu „Pomoc materialna dla uczniów” skorzystało 16 dzieci.

→ Liczba gospodarstw domowych korzystających w 2023 roku z pomocy finansowej w formie **dodatku mieszkaniowego** wynosiła 51.

W 2023 roku funkcjonowało **89 procedur „Niebieskie Karty”**, z czego 59 wszczęto w 2023r., pozostałe kontynuowano z poprzedniego roku.

W związku z wszczęciem procedury Niebieskiej Karty, do pracy w danej rodzinie powoływane są grupy diagnostyczno-pomocowe, w skład których wchodzi specjaliści różnych instytucji pomocowych, którzy podejmują działania zmierzające do rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej. W 2023 roku funkcjonowały **83 grupy diagnostyczno-pomocowe, które odbyły 200 spotkań. W procedurze objęto wsparciem 83 rodziny, w tym 228 osób.**

W procedurach wskazanych jako osoby stosujące przemoc było: 65 mężczyzn oraz 19 kobiet. Poniższy wykres przedstawia liczbę osób wskazanych jako osoby doświadczające przemocy.

Źródło: Sprawozdania z pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Komornikach za rok 2023

Formy i rodzaj wsparcia, pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej:

- poradnictwo i edukacja
- objęcie pomocą i monitoringiem dzieci: **104 małoletnich**
- wnioskowanie do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka: **62 wnioski**
- objęcie rodzin dodatkowym wsparciem w ramach asystentury rodziny: **5 rodzin**
- pomoc w poprawie sytuacji ekonomiczno-społecznej: **10 rodzin**
- cykliczne wizyty w miejscu zamieszkania rodzin: **310 wizyt**
- cykliczne rozmowy telefoniczne z członkami rodzin: **290 rozmów**

- dokumentowanie podejmowanych działań wobec rodzin: **739 sporządzonych notatek urzędowych**
- działalność „Grupy treningu psychologicznego dla osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”: **odbyło się 15 spotkań, w których udział wzięło 6 uczestników.**

Działania podejmowane w ramach edukacji osób stosujących przemoc domową w zakresie konsekwencji stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy:

- rozmowy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach prac grup diagnostyczno-pomocowych: **73 spotkania**
- motywowanie i/lub kierowanie do wzięcia udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych: **23 skierowania**
- zgłaszanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu objęcia procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego: **27 skierowanych wniosków.**

Jedną z form wsparcia rodziny przeżywającej trudności jest usługa asystenta rodziny. Na terenie Gminy Komorniki zatrudniony jest jeden asystent na cały etat. **W 2023 roku tą formą pomocy objęte były 20 rodziny, które składały się z 72 osób (w tym 42 małoletnich).**

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, praca asystenta rodziny skoncentrowana była przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji rodzin, w których wzrastają małoletnie dzieci. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny należą do rodzin wieloproblemowych, w których występują następujące trudności: problemy opiekuńczo-wychowawcze (17 rodzin), problemy emocjonalne (18 rodzin), trudności z prowadzeniem gospodarstwa domowego (12 rodzin), nieporadność życiowa (10 rodzin), zaburzenia psychiczne (9 rodzin), problemy zadłużenia, niewydolności finansowej (8 rodzin), trudna sytuacja mieszkaniowa (7 rodzin), przemoc w rodzinie (7 rodzin), niepełnosprawność (6 rodzin), przyjmowanie środków odurzających, nadużywanie alkoholu, choroba alkoholowa (4 rodziny), bezrobocie (4 rodziny), ograniczenia intelektualne (3 rodziny).

Rodziny objęte usługą asystenta, stanowią w większości rodziny tzw. *wysokiego ryzyka*, zagrożone odbiorem małoletnich spod pieczy rodziców. Z 20 rodzin, które współpracowały z asystentem rodziny – 11 ma ograniczoną władzę rodzicielską przez nadzór kuratora. Ponadto w 2023 roku asystent rodziny współpracował z 4 rodzinami, które zostały zobowiązane przez sąd do współpracy z asystentem.

Działania asystenta rodziny skupione były wokół usprawniania funkcjonalności rodzin i tym samym pozostawienia małoletnich w środowisku rodzinnym. Spośród rodzin współpracujących z asystentem rodziny w 2023r. żadne dziecko nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej i umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu ustalono, że 31 dzieci z terenu Gminy Komorniki przebywa w pieczy zastępczej (9 – w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 18 – w rodzinach zastępczych niespokrewnionych, 4 – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych). Ponadto, na terenie Gminy Komorniki funkcjonuje: 9 rodzin zastępczych spokrewnionych, 10 rodzin zastępczych niespokrewnionych oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa.

WNIOSKI:

- ✓ Wzrasta liczba procedur Niebieskich Kart, w których największą grupą doświadczającą przemocy domowej są małoletnie dzieci. Ponadto występuje coraz więcej zgłoszeń dotyczących krzywdzenia, zaniedbania dobra dziecka. Sytuacja stanowi duże wyzwanie dla ochrony najbardziej bezbronnej grupy mieszkańców.
- ✓ Występują rażąco niskie kryteria dochodowe wynikającej z ustawy o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Sytuacja często powoduje dyskwalifikację wsparcia osób aktywnych zawodowo przy najniższym wynagrodzeniu, przy jednocześnie wysokich i rosnących kosztach życia. Brak poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego rodziny, generuje wysoki poziom niepokoju, lęku, który z kolei wpływa na wiele obszarów funkcjonowania rodziny.
- ✓ Wzrasta liczba rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Obserwuje się wzrost liczby rodzin w sytuacjach konfliktowych, okołorozwodowych, w których dobro dziecka jest wyraźnie zagrożone.
- ✓ Istotnym problemem mieszkańców Gminy Komorniki jest problem uzależnienia.

IV. FORMY WSPARCIA RODZINY

1. **ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE** wynikające z ustawy o pomocy społecznej (zasilek stały, okresowy, celowy, zasilek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie). Obecne kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosi 600zł.
2. **ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE** wynikające z ustawy o pomocy społecznej: schronienie, ubranie, posiłki, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, składki na ubezpieczenie społeczne, składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Interwencja kryzysowa: działania krótkoterminowe, polegające na niezwłocznej ocenie sytuacji osób dotkniętych m.in. przemocą, doświadczających kryzysu, zdarzenia losowego, mające na celu zapewnienie schronienia, zabezpieczenie podstawowych potrzeb, zapewnienie pomocy psychologicznej, farmakoterapię, pomoc prawną, materialną, ułatwianie kontaktów z innymi instytucjami, pomoc w konstruowaniu pism urzędowych, wniosków, doniesień, powiadamianie odpowiednich służb.

Praca socjalna: świadczona przez pracowników socjalnych względem osoby, rodziny przeżywającej różnego rodzaju trudności. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób, rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest w celu wzmocnienia, rozwinięcia aktywności i samodzielności życiowej.

3. **ASYSTENT RODZINY:** usługa skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Forma wsparcia polegająca w szczególności na: analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałaniu jej marginalizacji i degradacji, dążeniu do reintegracji rodziny. Wsparcie jest prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym udziale, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

4. POMOC PSYCHOLOGICZNA:

- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Komornikach** zatrudnia psychologa, który pracuje terapeutycznie indywidualnie, z parami, w obszarach wymagających wsparcia.
- **Punktu Pomocy Psychologicznej** (Komorniki, ul. Młyńska 15).

- **Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia** (Luboń, ul. Kościuszki 53): pomoc skierowana do osób z problemem uzależnień, a także dla osób funkcjonujących z osobami z problemem uzależnienia.
- **Fractal Concept - Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży** (Komorniki, Korczaka 2). Placówka zapewnia wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży, psychoterapię dzieci i młodzieży, terapię środowiskową dzieci i młodzieży, terapię rodzinną.
- **Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży** (Wiry, ul. Komornicka 89): Świadczenia przeznaczone są dla dzieci oraz młodzieży do 21 r.ż. W Ośrodku można skorzystać z następujących świadczeń: porada psychologiczna diagnostyczna, porada psychologiczna, sesja psychoterapii indywidualnej, sesja psychoterapii rodzinnej, sesja psychoterapii grupowej, sesja wsparcia psychospołecznego, wizyta, porada domowa lub środowiskowa, wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową.

5. PUNKT KONSULTACYJNY PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W PUSZCZYKOWIE (Komorniki, ul. Młyńska 15). Punkt konsultacyjny ma na celu szeroko pojęte poradnictwo w zakresie rozwoju dziecka, zaburzeń rozwojowych, trudności edukacyjnych, trudności wychowawczych. Przeprowadzane są również badania psychologiczno-pedagogiczne na podstawie których wydawane są opinie.

6. „SZKOŁA DLA RODZICÓW”: cyklicznie odbywające się na terenie Gminy Komorniki warsztaty mające na celu wsparcie i rozwijanie kompetencji wychowawczych w ramach „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”. Cele programu to przede wszystkim zmiana postaw wychowawczych rodziców, na postawy zapobiegające występowaniu zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży; zwiększenie umiejętności wychowawczych, takich jak: komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, rozpoznawanie uczuć, budowanie realnej samooceny dziecka, stawianie wymagań i granic; poszerzenie wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej, czynników ryzyka i chroniących oraz zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z dziećmi opartymi na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.

7. ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA: na terenie Gminy funkcjonuje 7 świetlic środowiskowych (Wiry, Plewiska, Rosnówko, Chomęcice, Głuchowo, Szreniawa, Komorniki). Do danej świetlicy może uczęszczać maksymalnie 15 dzieci. Założeniem funkcjonowania jest wsparcie małoletnich

z problemem uzależnienia w rodzinie. Dla uczestników świetlic zorganizowany został 10-dniowy wyjazd nad morze w okresie letnim.

- 8. NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA, PORADNICTWO OBYWATELSKIE** (Komorniki, ul. Młyńska 15): z pomocy mogą skorzystać osoby, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.
- 9. CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ** (Komorniki, ul. Zakładowa 1): forma wsparcia dla mieszkańców Gminy Komorniki, mająca na celu reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem. Działalność obejmuje warsztaty i szkolenia, umożliwiające podwyższenie kwalifikacji zawodowych, praktyki, staże, a także indywidualne programy zatrudnienia socjalnego. Aktywność każdego uczestnika CIS, jest dopasowana do indywidualnych możliwości i umiejętności. Osoba skierowana ma możliwość udziału w grupach wsparcia, samopomocowych i zajęciach terapeutycznych, które umożliwią zdobywanie praktycznych „życiowych” umiejętności. Łączenie pracy ze wsparciem psychicznym, ma za zadanie ułatwić rozwiązywanie problemów osobistych, rodzinnych, wzmocnić motywację do zmiany postawy życiowej i umożliwić codzienne funkcjonowanie w społeczeństwie. Wszystkie zajęcia realizowane są w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego.
- 10. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY GMINY KOMORNIKI:** zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.
- 11. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:** podejmowanie czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu, innych substancji czy zachowań - do poddania się leczeniu w ośrodku leczenia odwykowego. Działania skierowane są względem różnych form uzależnienia. GKRPA zajmuje się prowadzeniem świetlic środowiskowych na terenie Gminy Komorniki.
- 12. KARTA DUŻEJ RODZINY:** Ogólnopolski program, którego założeniem jest wsparcie rodzin wielodzietnych. Skierowany jest do rodzin mających przynajmniej troje dzieci, bez względu na osiągnięty dochód. Dotyczy także rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Karta oferuje

system zniżek i dodatkowych uprawnień udzielanych przez instytucje państwowe oraz firmy prywatne, które przystępują do programu.

13. PROGRAM RODZINA 5 + : program skierowany do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Komorniki z minimum trojgiem dzieci. Korzyści wynikające z uczestnictwa w Programie: ulgi w opłacie za pobyt dziecka w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest gmina Komorniki oraz zniżki na towary i usługi oferowane przez Partnerów Programu.

14. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO: fundusz alimentacyjny ma na celu pomoc osobom, które nie otrzymują zasądzonych na dzieci alimentów, pomimo prowadzonej egzekucji komorniczej wobec rodzica. Warunki uzyskania świadczeń, reguluje ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Głównymi kryteriami są: bezskuteczność egzekucji, wiek dziecka oraz spełnianie kryterium dochodowego.

15. ŚWIADCZENIA RODZINNE:

→ **Zasilek rodzinny** oraz dodatki do zasiłku rodzinnego - jest świadczeniem, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do świadczeń ustala się przede wszystkim na podstawie kryterium dochodowego oraz innych przesłanek określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- a) urodzenia dziecka,
- b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- c) samotnego wychowywania dziecka,
- d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- e) rozpoczęcia roku szkolnego,
- f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- g) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,

→ **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka** wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

- **Zasilek pielęgnacyjny:** zasiłek dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z powodu niepełnosprawności lub starszego wieku na częściowe pokrycie wydatków związanych z ich pielęgnacją
- **Świadczenie pielęgnacyjne:** przyznane rodzicom lub innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi z niepełnosprawnością do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Warunkiem przyznania świadczenie jest posiadanie orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej i długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
- **Świadczenie rodzicielskie:** przysługuje matkom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie wypłacane jest do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.
- **Świadczenie „Za życiem”:** prawo do jednorazowego świadczenia mają osoby, którym urodziło się nieuleczalnie chore dziecko.

16. ŚWIADCZENIA W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "Posilek w szkole i w domu": celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Świadczenia te realizowane są w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

17. STYPENDIUM SZKOLNE W RAMACH PROGRAMU „Pomoc materialna dla uczniów”: może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów rodziny, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

- 18. DODATEK MIESZKANIOWY:** rodzaj świadczenia, umożliwiający wsparcie dla osób/rodzin, które ze względu na niski poziom dochodów i/lub wysokie koszty utrzymania mieszkania, nie są w stanie opłacać kosztów utrzymania mieszkania.
- 19. PROGRAM „Rodzina 800+”:** to wsparcie rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W ramach programu "Rodzina 800 plus" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.
- 20. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”:** jednorazowe świadczenie w ramach rządowego programu, ułatwiającego skompletowanie wyprawki szkolnej dla ucznia.
- 21. PROGRAM „AKTYWNY RODZIC”:** dotyczy wsparcia dla rodziców dzieci do lat 3. Ma ułatwić rodzicom i opiekunom pogodzenie zadań związanych z rodzicielstwem i aktywnością zawodową. Z Programu można uzyskać następujące świadczenia:
- **Aktywni Rodzice w Pracy:** świadczenie skierowane jest do rodziców aktywnych zawodowo, przysługuje na każde dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia. Świadczenie nie przysługuje, jeśli dziecko uczęszcza do żłobka, przedszkola, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna. Wysokość świadczenia wynosi 1500 zł, w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności (z wymaganymi wskazaniem) 1900 zł.
 - **Aktywnie w żłobku:** świadczenie przysługuje na dzieci, które uczęszczają do żłobka, klubu dziecięcego (znajdującego się w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych) lub są objęte opieką opiekuna dziennego (znajdującego się w wykazie opiekunów dziennych). Świadczenie przysługuje do końca roku szkolnego, w którym dziecko skończy 3 lata, a gdy objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym jest niemożliwe lub utrudnione – do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 4 lata. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód w rodzinie. Świadczenie przysługuje w wysokości: do 1500 złotych miesięcznie na dziecko, lub do 1900 złotych miesięcznie – jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie z wymaganymi wskazaniem – nie więcej jednak niż

wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

- **Aktywnie w domu:** świadczenie aktywnie w domu przysługuje na każde dziecko w rodzinie, w wieku od 12. do 35. miesiąca życia. Świadczenie aktywnie w domu przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko, niezależnie od tego, czy ma ono orzeczenie o niepełnosprawności. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód w rodzinie.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Komorniki na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Gminy Komorniki, które zmagają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi względem dzieci i młodzieży.

Do realizacji celów programu przyjęto *definicję rodziny*, która została określona w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej: „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Rozumienie to nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wskazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Adresatami Programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rodziny o trudnej sytuacji ekonomiczno-bytowej, dotknięte przemocą, jak również rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Program ma na celu wsparcie rodzin z terenu Gminy Komorniki oraz pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji życiowych. Jest realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach we współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin.

VI. ROZWÓJ SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

1. CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia w Gminie Komorniki, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodzin.
- 2) Zapewnienie rodzinom stabilizacji bytowej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego
- 3) Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
- 4) Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych.
- 5) Prowadzenie działań profilaktycznych.

3. REALIZACJA PROGRAMU

1) Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodzin

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Finansowanie zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2.	Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
3.	Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dla dzieci poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej	Urząd Gminy Komorniki	2025 – 2027	- liczba placówek wsparcia dziennego - liczba dzieci korzystających
4.	Współpraca z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, kadrą pedagogiczną szkół i przedszkoli	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba i rodzaj wsparcia - liczba osób objętych wsparciem

2) Zapewnienie rodzinom stabilizacji bytowej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych pomocą
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin i osób korzystających
3.	Pomoc materialna o charakterze socjalnych dla uczniów „Stypendia szkolne”	OPS Komorniki	2025 - 2027	- liczba dzieci korzystających z pomocy
4.	Motywowanie członków rodziny do korygowania występujących dysfunkcji (np. podjęcie terapii uzależnień, terapii dla sprawców przemocy)	OPS Komorniki Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki	2025 – 2027	- liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty - liczba osób, które podjęły i ukończyły terapie
5.	Praca socjalna w środowisku – objęcie rodzin profesjonalną pomocą	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych wsparciem
6.	Organizowanie wypoczynków letnich dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GKRPA Komorniki	2025 – 2027	- liczba dzieci korzystających z pomocy

3) Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych wsparciem
2.	Prowadzenie warsztatów z cyklu „Szkola dla Rodziców”	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki GKRPA Komorniki	2025 – 2027	- liczba odbytych warsztatów - liczba uczestników
3.	Pomoc w dostępie do uzyskania wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego środowiskowego	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin skierowanych do poradni

4.	Udział pracowników socjalnych i asystentów w szkoleniach podnoszących umiejętności zawodowe	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba szkoleń - liczba pracowników
5.	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów w rodzinach	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych wsparciem

4) Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba monitorowanych rodzin
2.	Ochrona rodzin przed utratą bezpieczeństwa socjalnego	OPS Komorniki	2025 - 2027	- liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych - przyczyny udzielenia pomocy - liczba rodzin objętych wsparciem
3.	Pomoc w dostępie do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin korzystająca ze wsparcia
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom doznającym przemocy	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki	2025 – 2027	- liczba Niebieskich Kart - liczba spotkań w ramach grup diagnostyczno-pomocowych
5.	Zapewnienie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym	GKRPA Komorniki	2025 – 2027	- liczba wezwań na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe
6.	Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych wsparciem

	pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie			w ramach pracy socjalnej
7.	W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba zatrudnionych asystentów rodziny - liczba rodzin, korzystających z usługi asystenta
8.	Współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodziny (kuratorami sądowymi, policją, placówkami oświaty, służbą zdrowia)	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych działaniami
9.	Działania zmierzające do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej	OPS Komorniki	2025 – 2027	- liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny - liczba rodzin i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

5) Prowadzenie działań profilaktycznych

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Realizowanie na terenie Gminy cyklu warsztatów „Szkoła dla Rodziców”	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki GKRPA Komorniki	2025 – 2027	- liczba zorganizowanych warsztatów - liczba uczestników
2.	Działania określone w ramach innych programów realizowanych na terenie Gminy Komorniki: a) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób doznających Przemocy Domowej „Rodzina Wolna od Przemocy” b) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Komorniki na lata 2022-2025	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki GKRPA Komorniki	2025 – 2027	- ewaluacja programów

VII. PLANOWANE EFEKTY I REZULTATY

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Komorniki na lata 2025-2027 ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, że sytuacja, w jakiej się znaleźli może ulec pozytywnym zmianom przy wsparciu instytucji i aktywnym udziale członków rodziny.

Spodziewane efekty realizacji Programu są następujące:

- zminimalizowanie problemów opiekuńczo-wychowawczych i powstawania sytuacji kryzysowych w rodzinach
- zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych rodzin
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodzin
- wzmocnienie przez opiekunów kompetencji rodzicielskich, poprawa relacji i wzmocnienie więzi rodzinnych
- zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa specjalistycznego, zwiększenie świadomości korzyści ze wsparcia specjalistów
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej
- wykorzystanie istniejących zasobów instytucji działających na rzecz poprawy funkcjonowania dziecka i rodziny
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VIII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Komornikach
- Urząd Gminy Komorniki
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Komorniki
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puszczykowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu
- Sąd Rejonowy w Poznaniu
- Komisariat Policji w Komornikach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Komorniki
- Placówki oświatowe na terenie Gminy Komorniki

- Placówki służby zdrowia na terenie Gminy Komorniki
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu
- Bank Żywności Caritas.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane będą z następujących środków:

- środki budżetu Gminy Komorniki
- fundusze pozyskiwane w ramach resortowych programów osłonowych
- wsparcie sponsorów
- inne środki pozabudżetowe (projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych).

X. MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ

Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych i planowanych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring działań będzie polegał na gromadzeniu danych i informacji na temat zrealizowanych zadań w ramach niniejszego programu, czasu realizacji, źródła finansowania jak też przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu. Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych to dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

XI. PODSUMOWANIE

Niemal każda rodzina zmagają się z różnego rodzaju problemami. Od zasobów indywidualnych, jak i zasobów rodziny zależy, czy najmniejsza komórka społeczna samodzielnie sprosta występującym trudnościom, czy będzie wymagała wsparcia ze strony instytucji.

Rodzinie wieloproblemowej, znajdującej się w kryzysie – potrzebna jest pomoc wielostronna, dlatego należy angażować możliwe siły i środki społeczne. Od kondycji

współczesnych rodzin zależy kondycja społeczności lokalnej, a idąc dalej – kondycja społeczeństwa.